

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улиця Чарнецького ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадана і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в Адміністрації „Газети Львівської“ і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік зр. 2.40
на пів року зр. 1.20
на чверть року „ — 60
місячно . . . „ — 20
Поодинокє число 1 кр.

З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5.40
на пів року зр. 2.70
на чверть року зр. 1.35
місячно . . . „ — 45
Поодинокє число 3 кр.

Пос. Вахнянин о нужді наших селян.

(Конець).

Було би дуже на часі, взятись за ревізію закона о належитостях скарбових. Старий закон з 9 лютого 1850 єсть що-до своїх постанов так неясний, так люзно і несистематично зложений, а внаслідок численних додаткових доповнень так помотаний, що сторони, маючи платити належитість, находять ся безнастанно в непевності і не знають, якій опи належитості з тих різних родів властиво підпадають і в якій висоті мають єї платити. Існуючий закон о належитостях єсть зморою, що давить кипучо всіх обовязаних платити, і длятого не треба чудуватись, коли всі класи населеня у всіх інституціях репрезентаційних нашої монархії, вже від 1861 р., ставляють до правительства петиції і резолюції та домагають ся реформи або бодай ревізії того закона.

Галицький Соїм — хочу се навести для приміру — порушив ту справу від 1873 р. вже десять разів, а то в рр. 1873, 1875, 1876, 1878, 1883, 1885, 1888, 1889, вскінци ухвалами з 16 мая 1893 і 10 лютого 1894 р. В тих ухвалах соїмових піднесено, що на основі тепер існуючого закона лучають ся надто часто покривдженя при вимірі належитостей, бо поодинокі органи вимірюючі самі попадають в сумнів, котру то постанову, з існуючих часто собі противорічних постанов, треба примінити в данім

случаю, та що і стопа процентова дуже часто за високо вимірена.

Вже супротив тих всіх резолюцій і ухвал заховували ся попередні правительства дуже пасивно, а навіть негативно. Роблено натяк, що реформа закона о належитостях не можлива скорше, доки не буде заведена нова процедура закона цивільного. Іншим разом чули ми відповідь, що положене фінансове держави не дозволяє ніякого зниженя належитостей.

Я в тім напрямі нефаховий, але я чув від знаменитих юристів, що не всі причини, паведені Вис. Правительством, видержать критику. Давна процедура цивільна, говорено мені, стоїть з давнім законом о належитостях лиш на стілько в мнимій звязи, що сей закон в теперішнім виді містить також податок стемплевий, котрому підпадають поодинокі письма в судовім спорі.

Але що основна реформа існуючого закона о належитостях вимагає численніших, окремо маючих видати ся законів і новель, то чейже можна зачати ту реформу, заки ще заведе ся нова процедура цивільна.

Впрочім се факт, що вже в 1890 р. видано закон о оплатах від спадщини, силою котрого признано полекші тим спадщинам, що не перевищають вартости 500 зр. Коли-ж отже було умістним вже зробити вилом в збутвілім законі о належитостях, то думаю, можна би відважитись, і дальші виломи вистріляти в тім мурі кріпостнім, тим більше, що загально домагають ся реформи закона о належитостях.

Але не потреба наводити річевих доказів. Я прочитав дуже уважно справозданя з засі-

дань комісії бюджетової і пересвідчив ся з них, що се загальне бажанє можна вже й тепер перевести без захитаня державного бюджету. Є. Е. п. Міністер скарбу Шленер вправді на разі ухилив цілковиту ревізію закона о належитостях яко величезну і не легко даючу виконати ся роботу, але показав ся прихильним зарадити евентуальним потребам через зміну поодиноких парцій того закопа спеціальними новелями. З тих справоздань я дізнав ся, що комісія бюджетова прийняла резолюцію Вп. посла гр. Шніньского, щоби правительство чим скорше предложило проект закопа, котрим би осягнуто дальші дійстні полекші належитостей при перенесеню майна селянських посіlostей, а іменно на основі засад, висказаних в §. 1-ім повелі о належитостях з 31 марта 1890 р.

Крім того піднесено в комісії бюджетовій kwestию, чи не було би відповідне підприємти вже в найблизшим часі реформу податку від спадщини, а іменно в тім зміслі, щоби той податок був прогресивний, его стопа процентова відповідала висоті спадщини та щоби усунено і інші заострення існуючого закона.

Для дрібної посіlosti земельної — прошу мені вірити — була би справдішнім добродійством нова відповіднійша кодифікація закона о належитостях, іменно що-до спадщини. Спадкоємець малої посіlosti мусить найчастійше задля заплати належитости спадкової зятягати на лихварскі проценти позички, котрі відтак лиш прискорюють его економічну руїну.

11)

ГУСАКОВСКИЙ.

ПОВІСТЬ

ВІНЦЕНТІЯ КОСЯКЕВИЧА.

Переклад з польского.

(Дальше).

В якийсь час потім приїхав за відпусткою Ясєо і уряджено заручни в самім кружку родиннім, в котрім крім Гусаковского не було нікого чужого.

Вінчанє відбуло ся в карнавалі.

При такій нагоді було багато клопотів і роботи. Гусаковский, правдивий, щирый приятель і дуже добрий хлопець, взяв частину роботи на себе.

На вінчанє приїхала з далекої провінції родина Ясєа: мати, тітка і сестра, стара панна — всі три такі селюшки, що Варшаву оглядали, як яке чудо над чудесами.

Ані їх задержати в хаті! А знову годі пускати їх самих на місто — заблудять, вози їх переїдуть.... Добрий Гусаковский приняв ся бути провідником. Всі позабурові години віддавав їм на послугу. Опроваджував їх, обвозив трамваями, показував невидані річи, ходив з ними до театру....

Мама Бальска, панна Фльора і єї суджений не знали, як єму і дякувати.... В виду таких важних приготувань, коли кожда хвиля має свою вартість, ті сволочки зі своєю провін-

циональною наївністю — то правдивий тягар, і справді тоді лиш можна щось зробити, коли пан Гусаковский ласкав опровадити їх по міст, щоби дома не сиділи.

Вацко приїхав з Риги, щоби з підтарілою сестрою Ясєа становити першу пару дружбів. Друга пара — то панна Казя і Гусаковский.

Весіле заповідало ся гучно.

На забаву наймили велику салю реставраційну „під зеленим комином“, котру того дня замкнуто для гостей з улиці. Оркестра з пяти осіб заняла місце на естраді, всунепій в кут салі.

Гостий спрошено богато.

Пан Бальський запросив всіх своїх приятелів, з котрими що дня стрічав ся вечером на пиві; они прибули в товаристві численних родин, жінок повбираних в барвні шовкові сукні, з дорогими прикрасами з золота в ушах, на пальцях, у волосю, де тільки можна; з синами, убраними у фрак, тужурки, жакети і маринарки, з доньками, поганими і гарними, котрих сукні ясні без виїмки робили гармонійне вражєніє.

Пан молодий запросив трохи чи не всіх телеграфістів з міста, котрі не були того дня прикуті до апаратів. На сали роїло ся від темних мундурів з блискучими гузиками.

Приїшла і мама Гусаковска; перший раз зійшла ся з родиною, о котрій так богато чула від сина. Мама Бальска приїшла єї з належними почестями.

На початку забави матери молодої пари старали ся бути господнями забави. Попросили ще тітку Ясєа і паню Гусакову, щоби

до них приєтали і помагали їм. Але, коли сала наповнилася, коли голосні тони вальца почали заглушувати розмову, показало ся, що нема способу удержати якийсь порядок. Отже оставлено гостей льокаям і самим собі.

Ясєо, гордий на першу ролю, яку нині грав, сам провадив танці і силував свої груди до грімкої команди, а свою уяву до фігур штучних і зложених.

Гусаковский мав час освотити ся з ситуацією... Вже привик до неї за кілька остатних місяців і перед вінчанєм був на вид зовсім спокійним, а в серцю зовсім байдужим. Але нині в тій гамірній атмосфері весіля, бачучи панну Фльору, гарнійшу в тій білій сукні, з цвітами над чолом, як коли іноді, і як завсїгди, спокійну і поважну, зачав відчувати щось, що не було спокоем.

Мимиволі приходить Гусаковскому на думку порівнанє.... Віп не потрафить ані так голосно кричати, ані так штучно провадити, не може похвалити ся такою зручною поставою, ані таким шиком, як Ясєо, а таки....

Ет! на що то придасть ся!

Гусаковский виходить з салі, де танцюють, і не замічає, що зайшов до буфету. Прочить о чарку.

При буфеті зібрав ся малий кружок телеграфістів, що танець мають в погорді. Один з них інформує Гусаковского, що в тім закладі мають знамениту старку.

— Отже чарку старки.

Починає ся спільне балаканє, котре йде гладко.

Політична частина бесіди пос.
Вахнянина.

Висока Палато! Після прийнятого звичаю, що заступники поодиноких народів говорять при дебаті бюджетовій о економічних і політичних справах державних, після того парламентарного звичаю рівнож і я осміляюся, в імені моїх політичних приятелів пояснити се, що відноситься до нашого становища супротив нового правительства і нового угруповання стороництва в сій Високій палаті.

Передовсім мушу отверто заявити, що руский клуб хоче радо прилучити ся до тої законодавчої роботи, яку Е. Е. президент міністрів в промові з 23 падолиста мин. року прийняв в програму правительственну; діяльність же повинна звершатись іменно в тім, щоби Висока Палата, відповідно до даних спеціальних обставин, звертала свою увагу передовсім на економічні, фінансові і соціальні квестії.

Се цілком справедливо, що безнастанне видвигане більших квестій політичних в сій Вис. Палаті і получені з тим спори і напруження могли вселяко пошкодити позитивній і хоєсній роботі в згаданім напрямі, та що справді була би тепер пора дїгнати занедбане, тим більше, що поодинокі реформи на полї економічній і соціальній стали дуже пекучими і вповні оправдана їх надія на скорє справедливє поааодженє.

Але тим ще не хочу сказати, мов би се було вповні оправданє, відсунути всі політичні квестії і строго придержуватись принципу ненарушимости політичного і національного стану посїданя. Того рода програма не була би позитивною і ледви чи з трудом можна би удержати єї довше, бо культурне, політичне і національне житє народу, отже і австрійських племен, не сьміє зазнати ніякої застої, а ніяке правительство, хоч би й як оно звало ся, не могло би відважитись спиняти дорогу нормального розвитку народів, або стремити до того, щоби нігде не проспівали сьвіжі, здорові літості національного житя.

Тож думаємо, що, коли і теперішнє правительство хоче полішити наразі неопришеними всі великі внутрішні квестії, то помимо того его програма повинна до того стремити, щоби не лиш не спиняти розвитку племен Австрії, але відповідно артикулам основних законів кождому племені запоручити се, що єсть найвідпо-

відпіншим средством до его здорового і необхідного розвитку.

В тім зміслі порозуміли ми нову програму правительства і відповідно до того піднесемо жаданя, котрі не мають нічий добре здобутих прав нарушати і шкодити, але котрі мусять бути позитивно поааоджені, бо ніяка програма правительственна не сьміє виключати змаганя за рівноправністю всіх племен Австрії.

Щоби зараз перейти ad specialia предложеної нам економічної програми, хочу ще раз заявити нашу неможну радієть, з якою ми повитали факт, що й теперішнє правительство предложило нам проект реформи виборчої. Дотеперішна ординація виборча єсть справді вже застаріла і поживкла. Перевести реформу виборчу, відповідаючи інтересам поодиноких країв, народів і станів, се справді невиминний постулат не лиш справедливости, але й тих струй, які приніє зі собою новий дух часу. Лиш тим способом заступаючи дорогу можна спинити випадки та можливі звироднені реформи а запевнити нормальний успіх і розвиток внутрішнього житя політичного нашої держави.

Таж історія навчає нас, що розпорядженя і закони, котрі єсть результатом змінених відносин або конечности, піколи не були в силі пошкодити добру держави. Противно, історія виказує, що відповідаючі обставинам постанови лиш підпомагали інтересам кождої держави. В справедливім оціненю відносин і в відповідних постановках законодавчих лежить вся мудрієть політичного мужа і законодавця. Лиш в той спосіб можливо зломити тонкий кінчик ще неоправданим аспіраціям і небезпечні та паруючі мир елементи справити на добру дорогу. (Пос. Вашатий: *Хто се!*) Се не ви.

Перегляд політичний.

Вчера відбуло ся засїданє комісії для реформи виборчої на внесене пос. Єнджейовича, котрий заявив, що дискусія була би безпредметовою, скоро нема точного проекту правительства, а відтак домагав ся, щоби зібрати

весь матеріял статистичний і зачекати на вясненє правительства — відрочено парадї.

Клуб руский радив оногди під проводом пос. Мандичевского (пос. Романчук перебуває тепер у Львові) над жаданями Русинів в справах шкільних. По довшій дискусії ухвалено — як доносять до Кур. Lwowsk-ого — жадати утвореня руских паралельок при гімназії в Чернівцях; утравієстичної семінарії (очевидно з головним характером руским) в Сокалі і двоклясової школи вправ з руским язиком викладовим тамже; утвореня семінарії учительскої в Самборі (так доносять до Курґер-а; нам видить ся, що тут розходить ся о руский характер сеї семінарії); заведеня утравієзму у всіх семінаріях учительских всхідної Галичини; удїляня стипендій руским кандидатам на посади учителів шкіл середних; віддїленя руских паралельок при гімназії в Перемишлі; іменованя інспекторів шкіл народних в Галичині, котрі знали би язик руский; іменованя інспектора для шкіл народних на Буковині.

З Лондону доносять, що переговори Англії з Росією і Хіною в справі спорної області на вижнівї Паміру поступили тепер о стілько на перед, що означено вже остаточпо грапицю круга діланя Росії і Афганістану.

В Єгипті настала зміна кабінету, Ріян-паша уступив а на его місце обняв президентуру і теку міністра справ внутрішних Нубар; міністром справ заграничних став Бутрос а міністром війни Мустафа Фемі.

Новинки.

Львів дня 18 цвітня.

— Презідія вистави краєвої, зложена з кн Адама Саліги, гр. Стан. Ваденї, Авґ. Горайського і др. Здїсл. Мархвицького, була передвчєра о 11-ій годині перед полуднем на авдиєнції у С. В. Цісаря. Цісар приймив депутацию дуже ласкаво і дозволив, щоби вистава була отворена дня 31 мая в приєутности одного з Архикнязів. Цісар сам прибуде на виставу при кінци єрпня.

— Старки для всіх!
— Але ми ще не знаємо ся.... Вольський.
— Гусаковський.
— Каєтницький.
— Гусаковський.
— Баволкевич.
— Гусаковський.
— Ну!... дай нам, Боже. — Шють.
— А що?
— Дуже добра....
— Ще раз!

Гусаковський, непризвичайний до „черги“ набирає по третій чарці фантазії і починає робити якісь рухи, дуже енергічні, а зовсім не потрібні.

Телеграфієтєв починає бавити той хлопець зі сьмішним прізвищем, добродушним лицем і вже усьміхненими очима....

— За здоровлє пана Гусаковського!
Особливо прізвище здає ся їм сьмішним. Все звертають ся до него, щоби мати нагоду повторити:

— Панє Гусаковський!
Для ріжнородности по старці слїдує наливка. Коли випили, звертають ся до него:
— А що, добра, пане Гусаковський?
— Знаменита!

Починають бавити ся перекручуванєм его прізвища:

— Панє Гусачинський!
— Гусаковський.
— Гусаковський, простїть за перемїну....

Пропонують „ще одну“. Але в тій хвилі входить до буфету пан молодий, очевидно загнїваний.

— Ідємо на вас, пане Гусаковський, з мазуром.
— З мазуром?

— Атьжє ви тапцюєте з Казєю в першїм колї.

Панна Казя докоряє єму, що дружба занедбує свою дружку і потїм каже єму тоном довірочним і приятельским:

— Коби ви знали, якє поводженє я маю нинї!

— Та-а-ак?

Панна Казя нинї прекрасна. Перший раз в житю убрала ся в довгу сукню, з котрої була вдоволена, сукню легку і рожеву, як хмарочка, освітлена сходячим сонцем, ушиту зручно доброю швачкєю, а показуючу гарну поєставу єї.

— Прекрасна панночка — думає собі Гусаковський.

Почав ся мазур. Гусаковський танцює з великою фантазїєю, а притупує з такою охотою, що аж панна Казя затикає собі уха.

Коли прийшла коменда: — Слїдуючі чотири пари! — Гусаковський, увільнений на якийсь час, утїкає знов до буфету. Весела трійка витає его окликом: — Чотири наливки.

Клепляють Гусаковського по плєчи. Один називає Квачорковским, другий Індиковским, третій Когутковским....

Але та наливка, котру тепер випили, робить перелом. Гусаковський робить ся сумним. Один з телеграфієтєв поклепав его по плєчи. Гусаковський починає ображувати ся.

На щастє розходить ся вїетка, що на поверєї накривають до вечері. Телеграфієсти поспїшають там, щоби завчасу запяти добрі місця....

Гусаковський остає ся сам. Перед очима являє ся єму панна Фльора, в вїнчальній сукни, з цьвіткою над чолом....

— Ще одна наливка!...
Та чарка робить его зовсім понурим. Ви-

ходить з буфету непевним кроком в перші лучші двері. Входить в якусь комнатку, маленьку і самотну. Немов сотворена до роздуми....

— Ой! панно Фльоро!

Правду сказавши, то чи-ж та кукла-Ясьо чим будь лучша від Гусаковського.... чи дієстав він хоч одну нагороду в школах! хоч одно письмо похвальне!

Ой! сьвіте білий, не варто жити.

Підпер Гусаковський голову, повну понурих думок, на обох руках. З бальнової салї доходить его звуки мазура.... Нараз здає ся єму, що хтось его кличе по прізвищи.

Причуло ся!...

Та чи на сьвітї не все причує ся, привиджує ся, обманує чоловіка?

— Панє Гусаковський!

Нї, се не обмана! Кличуть его, певно до мазура.... певно прийшла черга на перше коло. Але.... розваживши річ добре, чи й сам мазур не є обманом? чи не обмана і перше коло!...

— Панє Гусаковський!

Не чув уже. Похилив голову на руку, оперту на столї і заснув.

Частина друга.

I.

Мав ще Гусаковський і по вїнчаню троха клопоту. Молоде подружє збирало ся в дорогу. Він їм вислав кошї на залїзницю, він поааоддив безліч дрібних орудок панї Фльори, він навіть поааоддив і остатну орудку і купив білєти при касї на залїзници.

Не покидав молодої пари, як правдивому і відданому приятелєви годить ся, аж до хвилі, коли „третій дзвінок“ роздїлив цілу громадку на їдучих і остаючих. Тодї ще через вїкно

Знамениті
тутки неклеєні
НЕМОЙОВСКОГО
розсліджені через міське Ла-
бораториум можна дістати
у всіх трафіках. 26

Бюро оголошень і дневників

приймає
ОГОЛОШЕННЯ

до всіх дневників
по цінах оригінальних.

До
Народної Часописи, Газети Львівської і „Przeгляд-u“
може лише се бюро анонсов ішіпрати.

ДЛЯ РУСКИХ ПАНЬ
вийшли в друку
Практичні Приписи
Печеня тїст свѣточних

в ильці рускім
ФЛЬОРЕНТИНИ і ВАНДИ
51 містять:

Найновіші досвідчені приписи на Баби і Бабки — Баби ліктиві українські — Колачі — Добірні Цирого дріжджеві і т. п.
Знамениті Пляцки, як: дактилевий Пугач — Дуже добрий Пляцок оріховий роблений в невявий дося спосіб і перемислюючий всі добротою. — Пляцок англійський з мигдаловою масою і т. п.
Знамениті мазурни, як: з бакалїи мигдаловї в вимвї водї цукорковї.
Ріжвородні Торги: помадковий надвичайно добрий — Люкри — Марівки — Медівники дуже добрі по горівцї — Зефіри і т. п.

Ціна 70 кр.

По пересланю перекавом 76 кр. валагоджує ся переслуку італес.

Друкарня В. Манецкого
Львів, ул. Коперніка ч. 7.

Інсерати

(„оповіщення приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Газету Львівської“ приймає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улиці Кароля Людвика ч. 9, де також знаходиться Експедиция міськева тих газет.

На час вистави

значко знижені ціни

КОЛДРИ

по 3-50, 4, 5, 6, 7, 8 до 14 злр.

Колдри атласові

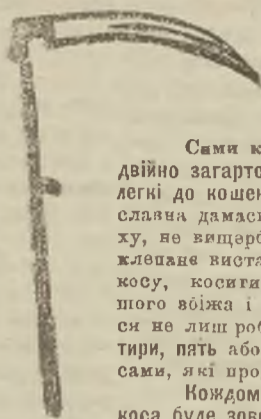
по 12-50 15, 18, 20 злр. і више.

Колдри на овечій вовні

без конкуренції найдешевше поручає

Йосиф Шустер
Львів,
ул. Коперніка ч. 7. 43

Л. І. Патрах в Стрию в Галичині

Коси з маркою січкарня
в англійської срібної сталї (Silver-Steel)

Сими косями надвичайно легко косити. Они подвійно загартовані ріжуть остро, остають ся довго острими, легкі до кошеня і такі гнучкі, як найлучша, на весь свѣт славна дамасцевська сталь. Она перетинають велїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало нищать ся. Одко клепає вистарчує на кілька днів. А виостривши рав таку косу, косити можна нею 120 до 150 кроків і найгустїшого воїжа і вїттердшої вірської трави, чим ошадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошенє, і то о чотири, п'ять або шість разів в порівнянню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсім така, як тут описано. Если коса не буде так добре косити, як я обіцяю, то в противнім разї переминою косу 5-6 разів.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слїдуючїй ціні.

Довг. ціл к.	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	цтм.
--------------	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	------

Ціна 1 кос	1-00	1-05	1-10	1-20	1-30	1-40	1-50	1-60	1-70	1-80	1-90	2-00	злр.
------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

На 5 клг. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5	кос
---------------	----	----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Марморовий камінь до острєня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	в кінцї звичайні бруски мармор.
--------------	----	----	----	----	---------------------------------

Ціна за штку кр.	30	35	38	40	16 кр.
------------------	----	----	----	----	--------

Бабка з молотком і злр. 20 кр.

Посилка найблившою почтою лише за готівку або послїплатою.

Остерога перед фалшивициами. Істинні Патраха коси суть лише тогї, котрі мають марку охоронну січкарня (докладау після новяшого звїрци) як також вибиту фірму L. J. Patrach.

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе цоловинку посилки, а при 20 кіс цілу. 29

С. Кельсен у Відни

перучає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові пасадї з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні урядженя купелєві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури лянї і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧНИНИ і БУКОВИНИ

Львів в ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадає висилає ся катальоїи.

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІИ

поручає

найновіше патентоване начине кухонне з вні гальванічно нїкльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже трєвалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардинська і у всіх більших торговлях велїза.